

Ko so hrasli šumeli

ZGODOVINSKI ROMAN

Nizka, človeku največ do pleč segajoča, toda dolga, kamenita ječa, kamor so bili posadili Tjurja s tovarišema, se je — kakor dihur trama — tiščala samega zidu Okolnega mesta, ob samotni poti nedaleč od Svinuzskega stolpa.

Dve majhni okenci, po kakega četrt aršina vsako, sta gledali na plot, ki se je vlekel pred ječo; jetniki skozi okenci niso mogli gledati, ker je bila ob steni globoka jama, v kateri so sedeli kakor v rovu.

Za vhod v ječo so služila edina vrata, obita z močnim železom in na debelo pokrita z zeleno barvo. Pri teh vratih, na katera sta bili prislonjeni dve helebardi, sta ležala in se tiho pogovarjala dva stražnika, Moskoviča, v ovčjih šapkah in zavita v ovčja kožuha. Na ulici ni bilo niti duše.

Nenadoma sta postala čuvaja pozorna na človeka, ki sta se skoraj istočasno pojavila vsak na enem koncu poti; eden — širokopleč in nizek — je nesel na roki ogromen sveženj prest, drugi — dolgin v kapi in halji — je ljubeče pritiskal na prsi prsteno posodo za dobrega pol vedra.

Nasproti vходу v ječo sta se oba srečala. "Fantiček?" je zarjul visoki, postavil vrč na tla in razprostri roke za objem. "Ali si res ti?"

"Vavil!" je radostno zajavkal Ščenek, objemaje se z Djakonom. "Kam te Bog nese?"

"V Pečere, na božjo pot! Pa sediva, prijatelj ljubljani, pokramljajva! Koliko let se že ni sva videla..."

"Da, da, da... dolgo..." je mrmral Ščenek, sledil tovarišu k plotu in sedel z njim na kup brun, na drugo stran ceste od stražnikov.

"Prijatelj, na veselje je treba piti!" je rekel Djakon. "Jaz imam žgano vince s sabo... Mm, dobro, dobro!" je potrkal po vrču.

"Jaz pa imam prigrizek!" je poprijel Ščenek, snemaje preste z rok in potresaje z njimi. Djakon si je pobrskal po žepih.

"Lej ga, merico sem pa pozabil..." je rekel. "Eh... kako bo pa zdaj?" In popraskal se je zadaj po glavi, da mu je kapa zlezla na nos.

"Tudi jaz nimam..." je odvrnil Ščenek. Djakon je gledal okoli sebe in se ozrl na stražnika.

"Predraga... ali nimata kake črepinice?" je spregovoril s prosečim glasom. Eden ležečih se je začel gibati in je sedel, si pobrskal nekje za hrbtom, izvlekel ostanek razbitega lončka in se s težavo postavil na noge.

"Nate..." je rekel, stopil k Djakonu in mu podal posodo dovolj izpodbudnega obsega.

"Lepo zahvalim!" je zavpil na ves glas Djakon in ga povabil: "Duša božja, sedi k nama, ko si

tako prijazen!"

Bradač stražnik je poškilil in neodločno zmajal z glavo.

"Jaz da bi?" je odgovoril. "Jaz lahko..." In je zopet obrnil pogled na tovariša.

"Tudi njemu ponese! Danes praznujem! Hej, dragi človek," se je obrnil Djakon do ležečega, "pojdi sem k nama, namoči si grlo!"

"Pijta sama!" je siknil ta skozi zobe, ne da bi se genil z mesta.

"No, kakor veš!" Djakon je nalil v črepino za dober kozarec žganja.

"Na današnje svidenje!" je rekel in ga, da bi ne razlil, previdno podal Ščenku. Ta ga je vzel prav tako oprežno in ga izpil, kakor da bi bila voda.

Bradač, ki je z zanimanjem sledil, kako je ginilo žganje iz posode, je sedel zraven Ščenka, postal živahen in si pogladil brado.

Djakon je znova nalil črepino in jo podal stražniku.

"Izvolite!" je zagodel.

"Kaj pa ti sam?"

"Pijte, pijte..."

Bradač je vzel črepino, jo osušil dočista, se načemeril, namrdnil in pljunil.

"To je pijalica!" je odobril in se celo nalahko zahotal.

Toliko da je šla čaša drugič naokoli, se je nekje z desne razlegnilo neubrano petje; sedeči so se ozrli in zagledali družbo petih objetih postopačev, ki se je bila pojavila na koncu ulice in se majala z ene strani na drugo. "Ali jih meče!" je rekel bradač.

Prepevajoči so kričali kdo ve kaj.

"Vzeli so na razne glasove hkrati!" je globokomno pripomnil Djakon, prigrizovaje presto.

Postopači so prišli vstric sedečih in so se ustavili.

"Dober tek!" je izpregovoril eden njih.

"Dobrodošli!" je odvrnil Djakon. "K nam prisedite: jaz imam praznik. Pravkar sem srečal prijatelja tovariša!"

"No?" so zavpili glasovi in od pijancev je ta padel, drugi sedel poleg pivcev.

Črepina z žganjem je šla naokrog.

Stražnik, ki je ležal pri vratih ječe, je trpel, trpel, slednjič pa se je dvignil, pretegnil ter se od strani, kakor nehote, približal bradaču.

"Pazi, kmalu pride patrola." je pripomnil, postavši pri njem; njegove svetle oči so od strani šilile v mamljivo posodo.

"Pij tudi ti! Saj utegneš še do patrole, ne?" je vzkliknil Djakon in mu pomolil polno črepino. Ta se je z roko ustavil izkušnjava.

"Ne..." je spet odrekel, "ne bom..."

Djakon je mignil Ščenku, ki mu je bil svojeglavec bliže.

"Če je tako — naprej, fante!" je zarjul Djakon in se vrgel z vsem svojim trupom na bradača in ga zvil pod seboj; Ščenek je pgorabil drugega stražnika kakor otroka; dozdevni pijanci so skočili pokonci kakor mačke in se vrgli — ta usta tiščat, drugi vezat — na stražnika.

Preden je prešla minuta, sta ležala oba pri brunih z zamašenimi usti in povita kakor otroka.

Djakon je uprl roke v boke in si samozadovoljno ogledal bojišče.

"Opravili smo brez pohabe!" je oznanil, krohotaje se z vsem trebuchom. "Dobro delo, Bog nam daj zdravje! Zdaj pa, fanteček, potrkajva na hišo tvojega krščenca!"

Oba sta stopila k ječi.

Vrata so bila zaprta z debelim drogrom in z ogromno višeco ključavnico.

Ščenek se je uprl vanje s svojimi mogočnimi pleči, toda nove hrastove deske se niso vdale; Djakon je obenem z njim navalil z vsem svojim trupom nanje — stvar se ni premaknila niti za las.

Djakon je zmajevaje odstopil, pljunil v roke, pograbil eno izmed helebard in zamahnil, da bi poskusil odbiti ključavnico, toda Ščenek mu je zadržal roko.

"Počakaj..." je rekel, "za stonj boš sekal... treba je bruna!"

Djakon je vrgel helebarde v kraj, Ščenek pa je zibaje se hitel h kupu brun, vzel prvo, ki ga je dobil, kakor pero pod pazduho in med občnim glasnim odobravanjem stekel z njim k Djakonu.

"Zdaj pa, dragi moji, sem!" je pozval ta in vseh sedmero je pograbilo bruno, ga s koncem

naravnalo na vrata in, držeč ga v vesi, začelo zamahovati z njim. "Kadar rečem 'tri' — udarite!" je ukazoval Djakon. "Torej tri!" je riknil oglušujoče, delaje poslednji mogočni zamah. Počilo je, kakor bi bil s topom ustrelil; udar je potresel vso ječo, tečaji so odleteli in razklana vrata so obvisela na sami ključavnici.

"Tjurja!" je zakričal Djakon na vse svoje somovsko žrelo, stoječ vrh stepnic, ki so držale nizdol v globoko temo, "pridi brž Nemca za nos lovit!"

"Tako!" se je oglašil iz teme hripav glas in kmalu so se pokazali na stopnicah uskujnik, umazani od prahu in blata.

Sprejeli so jih z veselimi hohotanjem. Kar tam, pri brunih, je bilo nemudoma izpito ostalo žganje in v opiti Djakon je predlagal zaigrati za konec poslednjo šalo s šuškim.

Kako je bil ta novi Djakonov

domislek izpeljan, smo že vide-

li. Kakor je že vedno na svetu, se ena malenkost obesi na drugo in njih vzraste velik dogodek. Kakor ni bila taka reč, da je pijani Tjurja pograbil nemškega prodajavca za nos, se je vendar razvila v že davno ne slišano nesrečo.

S proglasitvijo preklestva se stvar ni končala. Klateži, ki so se bili po razbitju oken na Šušskega hiši pognali v beg, so se zbrali potem v hiši Tjurje, ki je stala v Okolnem mestu; njih število je znašalo do polsto. Razvilo se je divje kričanje, popevanje in popivanje. Tjurja je, držeč Ščenka na rokah, plesal počepko; Djakon je, mahaje s kapo namesto z robcem, med splošnim hohotom plaval kakor labodka okrog njiju, predstavlja je dekle; žganja se je razlilo kakor vode v nedaleč motno posvetlikajoči se Pskovi reki.

Tjurja je slednjič s Ščenkom

telebnil po tleh, in — ni se jima še posrečilo vstati — poleg njiju se je, kakor da je v trenutku vzklil izpod zemlje, pojavil rusec. Njegov pegasti obraz, pokrit s kapljami potu, je bil razburjen. "Prijatelj!" je kričnil s sopihajočim glazom in mahal z visoko dvignjeno roko, "dovolj bodi popivanja! Poslušajte..."

Nekoliko ljudi je zapsikalo na bolj nemirne; vsi so utihnili in obstopili rusca.

"Kaj je? Pripoveduj!" so se začeli glasovi krog njega. "S čim si prišel?"

"Čujte, s čim: Nemci so v Jurjevu naše kupce pobili in opleni-

li... In naš dvor sežgali!"

(Dalje prihodnjič)

Za božič DAJTE PRAKTIČNA DARILA

Božič pride samo enkrat na leto. Toda spomin nanj ostane v naših mislih še dolgo potem. Zato je priporočljivo spomniti se vaših dragih z darili. Mi imamo veliko izbero daril v pohištvo, katere boste dali s ponosom vašim dragim. Ali smemo svetovati:

UDOBEN STOL, SVETILKA ZA BRANJE, BLAZINA, PEPELNIK, RČA ALI DETROLA, RADIO, ŠIVALNI KABINET, MIZA, OGLEDALO, SKRINJA IZ CEDROVINE, KAVNA MIZICA ALI COCKTAIL MIZICA.

—ali—
če imate rajši večja darila
WESTINGHOUSE LEDENICA, MAYTAG PRALNIK, ROYAL ELEKTRIČNI ČISTI-LEC, LIKALNI STROJ ALI KUHINJSKA PEČ.

Da boste ostali v spominu, dajte darilo, ki bo upoštevano —**DAJTE POHIŠTVO**—

A. GRDINA IN SINOVI
6019 St. Clair Ave. 15301 Waterloo Rd.
ODPRTO ZVEČER RAZEN OB SREDAH
(Člani Cleveland Furniture Association)

GIFT SUGGESTIONS up to \$1.00

BREE COSMETICS	JEWELRY	BOTTLE COVERS
MANICURE SETS	PURSES	SHOE POCKETS
PERFUMES	GLOVES	CIGARETTE-CASES
COLOGNE	HANDKERCHIEFS	SCARFS
POWDER MITT	HOSE	SKATING-SOCKS
SACHET POWDER	SLIPS	GLOVES
CREAM SOAPS	PAJAMAS	SCARFS
HAND CREAMS	HOUSECOATS	MITTS
COMPACTS	BEDJACKETS	
BEAUTY BOXES	PANTIES	

ALSO OTHER GIFT SUGGESTIONS AT \$1.50 UP

Grdina Shoppe
6111 St. Clair Avenue

ONLY 74¢ FOR THIS BETTER RYE
A PINT
Code No. 67-C

**Barclay's
OLD PORTAGE BRAND
RYE WHISKEY**

• Ne sodite kakovost Old Portage po tej izjemno nizki ceni. Poskusite ga! Vdihajte njega prijeten vonj! Zmešajte ga v cocktail, highballs, ali ga vzemite "čistega." Rekl boste, da je enak žganju, ki je dvakrat dražje. Ker to je bogat, polne mere okus, ki vam bo res prijal. Če sodite po steklenici ali enem požirku, tisoči se strinjajo, da je najboljša kupčija v rye. — Jas, Barclay & Co., Limited, Detroit, Mich.

\$1.40
FULL QUART
Code No. 67-A
Full 86 Proof

A GOOD NAME TO GO BUY

Znižane cene
\$10
za božične praznike

Plačate na lahka mesečna odplačila

GIVE ELECTRICAL GIFTS

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Ave. 819 E. 185th St.

JERRY BOHINC in JOHN SUSNIK, lastnika

CHRISTMAS SEALS

Help to Protect Your Home from Tuberculosis